

De Liberale Staatspartij
„DE VRIJHEIDSBOND”

Beginselprogram

Werkprogram

Verkiezingsmanifest

1929

WERKPROGRAM

De Liberale Staatspartij „De Vrijheidsbond“ streeft naar:

1. Vermindering van **Overheidsuitgaven**.
Belasting naar draagkracht, tenzij de redelijkheid van een anderen maatstaf wordt aangetoond; eene inrichting van het belastingstelsel, waarbij aan de vermeerdering van het nationaal vermogen geen belemmeringen worden in den weg gelegd.
Betrachting van de uiterste zuinigheid in den publieken dienst; vermindering van iedere niet strikt noodzakelijke overheidsbemoeiing.
2. Tegengaan van **bureaucratie**, opdat door een doelmatige organisatie van den Staatsdienst de overheid door een staag arbeidend en **goed gesalariëerd Ambtenarencorps** haar maatschappelijke taak naar behoren kan vervullen.
3. Behoud van het beginsel van **Vrijhandel** en tegengaan van alle maatregelen, die tijdelijke of zijdelingsche protectie medebrengen.
Bevordering van alle pogingen om tot **Internationale** erkenning van het **Vrijhandelsbeginsel** te geraken.
4. Inzake **Volkshuisvesting**: beperking van de overheidsbemoeiing tot toezicht op particuliere woningbouw, tot opruiming van krotwoningen en tot steun bij de woningvoorziening van sociaal-achterlijken.
5. **Verbetering van arbeidsverhoudingen** door vrijwillige samenwerking van werkgever en werknemer met aanmoediging en steun van de overheid en bevordering van een en ander door eene **Arbeidswet**, waarin die samenwerking der groepen, onder controle van den Staat, zooveel mogelijk tot uiting komt.
6. Bevordering van de unificatie van de sociale verzekering, waarbij de uitvoering zooveel mogelijk wordt gelegd in handen van vereenigingen van werkgevers en arbeiders en ook de kosten door partijen gezamenlijk worden betaald.
7. Invoering van **premiëvrij Staatspensioen** voor allen, of zij al of niet in loondienst geweest zijn, boven een

bepaalden leeftijdsgrens, wier inkomen blijft beneden een bij de wet vast te stellen bedrag.

8. Regeling van de **werkloosheidszorg**, waarbij in de eerste plaats in aanmerking komen: arbeidsbemiddeling, werkverruiming en werkverschaffing, ook van Overheidswege, en eerst in de tweede plaats moet worden ingeschakeld een uitkeeringssysteem.
9. Hervorming van het **onderwijs**, teneinde dit meer te doen aansluiten aan de eischen van het practische dagelijksche leven.
Wegnemen van de **onderwijs-technische verschillen** tusschen openbaar en bijzonder onderwijs.
Maatregelen om het **peil** van de resultaten van het onderwijs te **verheffen**.
Bestrijding van de neiging om het onderwijs eenzijdig te richten op **verstandelijke ontwikkeling**.
Bezuiniging op onderwijsuitgaven, zonder dat daarvan daling van het peil van het onderwijs het gevolg mag zijn.
Meerdere zelfstandigheid van de **Rijksuniversiteiten en Hoogescholen**.
Afwijzing van alle pogingen tot verzwakking van het **Gymnasiaal Onderwijs**.
Bevordering van het Handels- en Nijverheidsonderwijs.
Bevordering van het Openbaar Lager Onderwijs.
Erkenning van de beteekenis van het **hoofdschap**.
Versterking van den band tusschen ouders en onderwijzers.
10. Verbetering der **Huwelijkswetgeving**.
11. Opheffing van die bepalingen, welke de vrouw achterstellen of uitsluiten bij de benoembaarheid tot en de bezoldiging in openbare ambten en betrekkingen.
12. **Bevordering der volkshygiëne en der volksgezondheid**.
Uitbreiding der bestaandemoederschapszorg en kindershygiëne, waarbij vooral gebruik worde gemaakt van de bestaande particuliere organisaties.
13. Aanmoediging van Overheidswege van **Wetenschap en Kunst**, ter vermeerdering van de volkskracht en verhooging van het beschavingspeil van ons volk.
Krachtige afweer van iedere aanranding van **Geestelijke of Godsdienstige vrijheid**.
14. Spoedige invoering van een **monumentenwet** en een **natuurbeschermingswet**, waarbij afdoende bescherming verbonden wordt aan volledige schadeloosstelling der eigenaren, zonder andere beperking hunner

rechten dan in ieder gegeven geval noodzakelijk mocht blijken.

Aanmoediging van het particulier initiatief door subsidies tot instandhouding van **natuurmonumenten** en aankoop van **natuurterreinen**. Versnelling van het tempo van de **Rijksmonumentenzorg**.

15. Maatregelen tot behoud en opbloei van een krachten **land- en tuinbouw**.

Bevordering van de instelling van pachtcommissies met raadgevende en bemiddelende bevoegdheid. **Verbetering** van de **pachtverhoudingen** in dien zin, dat de rechtmatige belangen van den pachter niet door opzegging van de pachtovereenkomst op te korten termijn worden geschaad. Bij beëindiging van de pacht, vergoeding van de in onderling overleg aangebrachte verbeteringen.

Bevordering van overheidswege van de **ontginning** van **woeste gronden**, van de toeneming van het **klein grondbezit** en van den **afzet** der land- en tuinbouwproducten door voorlichting.

Bevordering van landbouw-, tuinbouw- en landbouwhuishoudonderwijs.

Bevordering van den **export** van land- en tuinbouwproducten en wegnemen, waar eenigszins mogelijk, van de bestaande belemmeringen ten deze.

Afschaffing van den **vleeschaccijns**; krachtige bestrijding van het mond- en klauwzeer onder ons vee, ten einde den vee-export te doen herleven.

16. Een vakkundigen onderzoekings- en voorlichtingsdienst voor de **visscherij**.

Uitbreiding der **Internationale regelingen** in het belang van den **vischstand** en een economische uitoefening van het bedrijf.

17. **Bevordering** van het **verkeer** door **afschaffing** van **tollen** en spoediger **overbruggen** van **rivieren** en **kanalen**.

18. Versterking van de wettelijke bepalingen strekkende tot **bescherming** van **dieren**.

19. Geen verdergaande beperking van de **vrijheid** van het **winkelbedrijf**.

Vermijding van **concurrentie** van **overheidswege**.

Vakopleiding van den handeldrijvenden en industriëelen **middenstand**.

Aanmoediging van middenstandsinstellingen.

Versterking der middenstandsorganisatie; raadpleging daarvan bij alle wettelijke maatregelen, waarbij middenstandsbelangen zijn betrokken.

20. **Verbetering van de kieswet. Versterking van den band tusschen kiezer en afgevaardigde.**
21. **Krachtige en onafgebroken deelneming aan het streven naar Internationale ontwapening.**
Afwijzing van eenzijdige Nationale ontwapening.
Verdediging van de onafhankelijkheid van het vaderland en afweer van elken aanval.
Instandhouding daartoe eener Weermacht, welke getalsterkte, geoefendheid en uitrusting in harmonisch verband staan. Hierbij dient rekening te worden gehouden met den toestand van 's Lands financiën en, waar mogelijk, partij worden getrokken van **vrijwillige medewerking** van allen, die daartoe bereid zijn.
Medewerking aan alle maatregelen ter bevordering van den goeden geest van leger en vloot.
Oplossing van geschillen door arbitrage in den ruimsten zin des woords.
22. **Erkenning, naast de beteekenis van Indië voor Nederland, van de beteekenis van Nederland voor Indië.**
Handhaving van recht, van maatschappelijke instellingen en gebruiken en van gezagsorganen, welke hun grondslag vinden in volksaard en adat, voor zoveel deze levensvatbaar zijn en zich leenen voor aanpassing aan geldend recht en bestaande bestuursinrichtingen.
Geleidelijke invoering van autonomie en zelfbestuur onder Nederlandsch oppergezag.
Opwekking van de daarvoor in aanmerking komende groepen der bevolking tot deelneming aan de behartiging van het openbaar belang in de vertegenwoordigende overheidslichamen.
Publiek- en privaatrechtelijke gelijkstelling van de bevolkingsgroepen, tenzij het algemeen belang en het belang dier groepen zelve afwijking van dezen regel vereischt.
Ontwikkeling op geestelijk, maatschappelijk en economisch gebied van de verschillende bevolkingsgroepen, met inachtneming van hetgeen door den natuurlijke groei en de behoeften dier groepen wordt gevorderd.
Krachtige ontwikkeling van Indië's hulpbronnen; erkenning van de onmisbare functie daarbij van het particulier kapitaal, zonder dat dit op de bestuurspolitiek leidenden invloed mag uitoefenen.
Bevordering van de ontwikkeling en de economische zelfstandigheid van Suriname en Curaçao.
-

MANIFEST!

**De Liberale Staatspartij „DE VRIJHEIDSBOND” wil:
Internationale Ontwapening,**

omdat de mogendheden de handen ineen moeten slaan om gezamenlijk den oorlog te bestrijden. Eenzijdige nationale ontwapening is in strijd met de Volkenbondsgedachte en brengt de onafhankelijkheid van ons Vaderland in gevaar;

Krachtige eigen ontwikkeling van Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao binnen het Nederlandsche Staatsverband;

Maatschappelijke Vrede,

omdat klassenstrijd voert tot klassenhaat, welke samenwerking tusschen werkgever en werknemer onmogelijk maakt, terwijl die samenwerking zoo hoog noodig is voor den bloei van handel, landbouw, nijverheid en scheepvaart;

Vrijhandel,

omdat voor den vrede en de welvaart der volken vrijhandel noodzakelijk is;

Premievrij Staatspensioen,

omdat de zorg van overheidswege voor de behoeftige ouden van dagen maatschappelijke plicht is;

Verbetering van de Huwelijkswetgeving,

omdat het noodzakelijk is, dat de wettelijke positie der gehuwde vrouw worde verbeterd;

Verbetering van de kieswet. Versterking van den band tusschen kiezer en afgevaardigde;

Geen politiek in den aether.

Deze eischen stelt de Partij op den voorgrond in het waarachtig belang van geheel Nederland.

De Liberale Staatspartij roept allen, die ten aanzien van deze eischen met haar instemmen op, om hun stem uit te brengen op de **Liberale** kandidaten.
